NORAKSTS
Lieta Nr.142301612
(1-1277-13/44)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2013.gada 5.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Pujāte,

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta sakarā ar *A.K.*, personas kods */personas kods/*, sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2012.gada 3.maija lēmuma Nr.10/109220752/973 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes inspektors 2012.gada 26.martā sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu - paziņojumu Nr.109220752 par to, ka transportlīdzeklis Audi ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (turpmāk –transportlīdzeklis) ir novietots stāvēšanai Rīgā, pie A.Deglava ielas 160.nama, tādējādi pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 4.punktu un 2010.gada 30.marta Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.62 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības noteikumi" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.62) 10.2.apakšpunktu, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – LAPK) 149.^{10}panta devītajā daļā, uzliekot naudas sodu Ls 20 apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, *A.K.* to apstrīdēja Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes (turpmāk – iestāde) priekšniekam, kurš ar 2012.gada 3.maija lēmumu Nr.10/109220752/973 (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu 2012.gada 26.martā pieņemto lēmumu. Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[1.1] Pārkāpuma vietā un brīdī veiktajos fotouzņēmumos ir redzams, ka transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* stāv uz degradētas augsnes virskārtas. Izvērtējot pārkāpuma vietā un laikā veiktos fotouzņēmumus, redzams, ka vieta, kur bija novietots transportlīdzeklis, ir uzskatāma par publiskajiem apstādījumiem. Kā izriet no lietā esošajiem pierādīšanas līdzekļiem – fotogrāfijām, tieši transportlīdzekļu nekontrolētās braukšanas un stāvēšanas rezultāts ir arī viens no veģetācijas iznīkšanas iemesliem.

Iestādes ieskatā Saistošo noteikumu Nr.62 10.2.punkts tulkojams tādējādi, ka uz Rīgas pilsētas teritorijā esošajiem publiskajiem apstādījumiem (arī nesakoptiem) nedrīkst būt novietots neviens no transportlīdzekļa riteņiem.

Rīgas pašvaldības policijas tiesības uzlikt naudas sodu transportlīdzekļiem, kuri novietoti uz Rīgas pilsētas teritorijā esoša zāliena (arī nesakopta), izriet no attiecīgajām tiesību normām un ir atzītas arī ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 22.oktobra spriedumu lietā Nr.A42486405.

[1.2] Par LAPK 149.^{10}panta devītās daļas pārkāpumu ir paredzēts tikai viens soda veids un apmērs – Ls 20. Tas nozīmē, ka, konstatējot attiecīgo pārkāpumu, iestādei nav nepieciešams vērtēt lietas apstākļus, lai pamatotu konkrēta soda apmēra piemērošanu, pietiek tikai ar pārkāpuma konstatāciju.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, *A.K.* (turpmāk arī sūdzības iesniedzējs) vērsās ar sūdzību Administratīvajā rajona tiesā. Sūdzībā *A.K.* norāda, ka nav strīda, ka vieta, kur bija novietots transportlīdzeklis, ir publiski pieejama sabiedrībai, proti, tā atrodas Rīgas pilsētā, daudzdzīvokļu māju pagalmos, un tā nav norobežota. Taču publiskā pieejamība nav vienīgais kritērijs, lai kādu vietu atzītu par apstādījumu. Lai kādu vietu varētu atzīt par laukumu, tai jābūt ne vien publiski pieejamai, bet arī jābūt apstādītai ar kokiem, krūmiem, puķēm. Lēmumā ir atzīts, ka vieta, kur bija novietots transportlīdzeklis, ir degradēta augsne. Minētajā vietā neaug ne koki, ne krūmi, ne puķes, ne arī zāle, kas ir neatņemams apstādījumu elements. Līdz ar to iztrūkst otrs kritērijs konkrētās vietas atzīšanai par apstādījumu, proti, tajā neaug neviens dabas elements. To ka konkrētā vieta, kur tika novietots transportlīdzeklis, nav apstādījums, pierāda arī cits apstāklis, proti, Saistošo noteikumu Nr.62 3.punkta izpratnē Rīgas pilsētas publiskās ārtelpas publisko apstādījumu kategoriju uzskaitījums (ielas, bulvāri, laukumi, parki, skvēri un krastmala) ir izsmeļošs un tas neietver sevī [daudzdzīvokļu māju] pagalmu apstādījumus, kas ir atsevišķa apstādījumu kategorija saskaņā ar Rīgas pilsētas teritorijas plānojumu. Līdz ar to policijas inspektors nepamatoti ir uzskatījis, ka transportlīdzekļa vadītājs nav ievērojis Saistošo noteikumu Nr.62 10.2.punktu, tādēļ atbilstoši LAPK 9.pantam nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs un saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedība administratīvā

pārkāpuma lietā jāizbeidz. Taču, ja tiesa uzskata, ka Lēmums tomēr nav atceļams, tad saskaņā ar LAPK 21.pantu pārkāpumu lūdz atzīt par maznozīmīgu.

[3] Rakstveida paskaidrojumā iestāde sūdzību neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus iestāde norāda, ka kritiski ir vērtējams *A.K.* arguments, ka vieta, kurā sūdzības iesniedzējs bija novietojis savu transportlīdzekli nav atzīstams par publisku apstādījumu Saistošo noteikumu Nr.62 izpratnē. Jānorāda, ka saskaņā ar lietas materiālos esošajām fotogrāfijām konstatējams, ka pārkāpuma konstatēšanas laikā piekļuve minētajai teritorijai nebija ierobežota.

Saskaņā ar Rīgas Domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" 366.punktu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves zemesgabali ir atklāta publiskā ārtelpa. Saskaņā ar minēto noteikumu 2.9.punktu apstādījumi var būt (..) pagalmā (..) u.c. Apstādījumi ietver (..) zālienu (..) u.c. Savukārt saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.62 3.punktu publiski apstādījumi ir apstādījumi, kas atrodas Rīgas pilsētas publiskajā ārtelpa (ielās, bulvāros, laukumos, parkos, skvēros un krastmalā) un kas bez ierobežojuma pieejami sabiedrībai.

Iestāde uzskata, ka vieta, kurā *A.K.* bija novietojis stāvēšanai savu transportlīdzekli, ir uzskatāma par publiskiem apstādījumiem, kuros saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.62 10.2.apakšpunktu ir aizliegts braukt un novietot mehāniskos transportlīdzekļus, ja vien tas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu.

[4] Atbilstoši LAPK 289.^{6}panta otrajam teikumam pēc tās personas lūguma, kura saukta pie administratīvās atbildības, tiesa administratīvā pārkāpuma lietu var skatīt rakstveida procesā.

Persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, ir izteikusi lūgumu lietas skatīšanai rakstveida procesā (*lietas 33.lapa*).

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, atzīst, ka sūdzība ir pamatota un apmierināma, bet Lēmums ir atceļams.

[6] *A.K.* ir saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.^{10}panta devītās daļas.

LAPK 149.^{10}panta devītā daļa noteic, ka par citu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu – uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam divdesmit latu apmērā.

LAPK 149.^{10}pants ir iekļauts LAPK desmitajā „a" nodaļā, kurā noteikti administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmē. Tādējādi secināms, ka šajā nodaļā iekļauto pārkāpumu objekts ir ceļu satiksmes drošība. Attiecīgi tiesai jāvērtē, vai persona ir saukta

pie administratīvās atbildības par tādu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu, kas vērsti uz ceļu satiksmes drošības aizsardzību.

[7] No Lēmuma izriet, ka *A.K.* saukts pie administratīvās atbildības par Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkta un Saistošo noteikumu Nr.62 10.2.apakšpunkta prasību pārkāpumu.

Ceļu satiksmes noteikumi izdoti, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 3.panta otro daļu, kas nosaka, ka ceļu satiksmes kārtību Latvijā nosaka Ministru kabinets, apstiprinot Ceļu satiksmes noteikumus.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 5.punktā doto ceļu satiksmes definīciju, ceļu satiksme ir attiecības, kas rodas, pārvietojoties pa ceļiem ar transportlīdzekļiem vai bez tiem.

Tādējādi secināms, ka Ceļu satiksmes noteikumi satur tāda veida normas, par kuru pārkāpšanu var tikt paredzēta administratīvā atbildība LAPK 149.^{10}panta desmitajā daļā.

Izvērtējot Lēmumā minētās konkrētās Ceļu satiksmes noteikumu normas, tiesa konstatē, ka Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkts noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

No minētā secināms, ka šajā normā ir ietverta vispārīga prasība, kas tālāk konkretizēta pārējos Ceļu satiksmes noteikumu punktos. Līdz ar to šī norma nevar būt vienīgais pamats personas saukšanai pie administratīvās atbildības.

Saistošo noteikumu Nr.62 10.2.apakšpunkts noteic, ka publiskajos apstādījumos aizliegts novietot mehāniskos transportlīdzekļus, ja tas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu.

Saistošo noteikumu Nr.62 1.punkts paredz, ka šie noteikumi nosaka apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības kārtību, ārpus meža zemes augošu koku ciršanas kārtību un zaudējumu atlīdzības par dabas daudzveidības samazināšanu (turpmāk – zaudējumu atlīdzība) aprēķināšanas un maksāšanas kārtību Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.

Savukārt Saistošo noteikumu Nr.62 3.punkts noteic, ka publiski apstādījumi ir apstādījumi, kas atrodas Rīgas pilsētas publiskajā ārtelpā (ielās, bulvāros, laukumos, parkos, skvēros un krastmalā) un kas bez ierobežojuma pieejami sabiedrībai.

No minētā secināms, ka Saistošie noteikumi Nr.62 ir vērsti uz publisko apstādījumu aizsardzību, nevis ceļu satiksmes drošības nodrošināšanu.

Līdz ar to persona, pat pārkāpjot Saistošos noteikumus Nr.62, nevar izdarīt LAPK desmitajā „a" nodaļā „Administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmē" paredzētu pārkāpumu, tostarp, arī LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā paredzētu pārkāpumu. Persona, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai publiskā apstādījumā, rada apdraudējumu apstādījumu aizsardzībai, nevis ceļu satiksmes drošībai *(sk. Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 1.jūnija spriedumu lietā Nr.A42803409, 2012.gada 30.augusta spriedumu lietā*

Nr.A42881509; Rīgas apgabaltiesas 2012.gada 13.novembra spriedumu lietā Nr.142084510).

[8] Iestāde ir norādījusi, ka no Ceļu satiksmes likuma un Ceļu satiksmes noteikumiem izriet, ka šo normatīvo aktu mērķis ir arī vides aizsardzība, un transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai ir ceļu satiksmes manevrs, kas izskatāmajā lietā skar vides aizsardzības jomu. Līdz ar to iestādes ieskatā personu var saukt pie administratīvās atbildības par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai apstādījumos, pamatojoties uz LAPK 149.^{10}panta devīto daļu.

Tiesas ieskatā nav nozīmes tam, ka Ceļu satiksmes likuma un Ceļu satiksmes noteikumu mērķis ir arī vides aizsardzība. *A.K.* saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā paredzētu pārkāpumu, kas atbilstoši attiecīgās LAPK nodaļas nosaukumam ir pārkāpums ceļu satiksmē. Līdz ar to šajā nodaļā iekļauto pārkāpumu objekts ir ceļu satiksmes drošība. Lai arī sekundāri ar šiem pārkāpumiem var tikt apdraudētas arī citas intereses, piemēram, cilvēku dzīvības un veselības aizsardzības intereses vai vides aizsardzības intereses, persona var izdarīt LAPK desmitajā „a" nodaļā paredzētu pārkāpumu tikai tad, ja tā vienlaikus apdraud arī ceļu satiksmes drošību. Taču persona, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai publiski pieejamos apstādījumos, izdara attiecīgo pašvaldības saistošo noteikumu pārkāpumu un apdraud vides aizsardzības intereses, nevis apdraud ceļu satiksmes drošību.

[9] Ievērojot, ka nav konstatējams, ka *A.K.* ar savām darbībām būtu radījis apdraudējumu ceļu satiksmes drošībai, tad nav arī konstatējams LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā paredzētā pārkāpuma objekts, līdz ar to nav konstatējams arī pārkāpuma sastāvs.

LAPK 239.panta 1.punkts noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tā kā sūdzības iesniedzēja darbībās nav konstatējams LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs, Lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lietvedība šajā lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, 289.^{12}panta otrās daļas 2.punktu un 289.^{18} panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

atcelt Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2012.gada 3.maija lēmumu Nr.10/109220752/973 (2012.gada 26.marta administratīvā pārkāpuma protokols –

paziņojums Nr.109220752) un administratīvā pārkāpuma lietu izbeigt, bet *A.K.* sūdzību apmierināt.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no pilna nolēmuma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese S.Pujāte